

II. НАСТАВНИ ПРОГРАМ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	111					111

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Развијају стабилну, хуману и толерантну личност која, када је изложена индивидуалном или колективном проблему исти решава стваралачким путем.
- Треба их подстаћи да развијају логично мишљење и критичан став, те активно учешће у дијалогу, уз аргументе.
- Ученици би требало да развију способности за ненасилну комуникацију и решавање конфликта.
- Ученици се оспособљавају за тимски рад, као и отвореност, без верских, расних, националних и полних предрасуда.
- Ученици треба да унапреде знања о сопственој култури, као и другим културама у хоризонталном и вертикалном пресеку (синхрона/дијахрона раван).

- Циљ наставе је свакако и достизање нивоа језичких и комуникативних знања и способности које омогућавају ефикасну комуникацију у усменом и писаном облику у различитим ситуацијама у професионалном животу.
- Знања о језику, књижевности и медијама, релевантна за будући развој и активан и богат емоционални и психолошки живот.
- Знања језичке културе у складу са стандардним књижевним језиком, релевантна за њихово будуће образовање и професионални развој.
- Наравно, ту су и разумевање различитих говорних стилова и препознавање вишезначности и у говору и у тексту, што повлачи за собом разумевање чак и психологије личности, те препознавање и разликовање формалне и неформалне комуникације.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Стилске формације	5
Правопис	12
Увод у проучавање књижевног дела	14
Између мита и књижевности	12
Народна књижевност	10
Граматика	12
Средњовековна књижевност	14
Начини и средства комуникације	8
Хуманизам и ренесанса	12
Култура изражавања	12

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Стилске формације**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> уочавање повезаности са другим уметностима препознавање особености властите књижевне културе у компаративном смислу увиђање синхроне и дијахроне равни и основне одлике епоха, као дела опште културе, вештине мишљења и исказивања резултата поводом универзалног кроз епохе, где се човек изјашњава о свету, другом човеку, народу, духу времена. особеност се тако изражава кроз језик и стил. "Стил је човек сам" Бифон 	<ul style="list-style-type: none"> самосталан рад на прикупљању и повезивању информација оспособљавање за коришћење различитих извора сазнања (енциклопедије, лексикони, интернет, филм...) унапређење знања о сопственој и другим културама самосталност у извођењу закључака препознавање стила и епохе 	<ul style="list-style-type: none"> књижевна периодизација у историјском смислу (књ. старог века; средњи век; хуманизам и ренесанса; барок...итд.) одлике епоха корелација са другим областима уметности и наукама точак историје исте евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> проблемски приступ активна настава коришћење историјског и инеографског атласа коришћење интернета са адресама на којима су карактеристични снимци архитектонских и ликовних дела одређене епохе обавезна сарадња са професорима историје, уметности, филозофије, географије.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*					*					

Назив модула: **Правопис**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> усвајање и утврђивање знања о стандардној језичкој норми прецизност у усменом, и прецизност и правилна употреба правописа у писаном изражавању. јасноћа и правилност у писменој комуникацији, што подразумева и правилно испуњавање разних нормираних образаца. 	<ul style="list-style-type: none"> усвајање културе писменог и усменог изражавања по стандарду. посредовање развијеније језичке културе и умеће коришћења исте. оспособљавање ученика да се теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успешно спроводе у пракси развијање језичког сензибилитета и изражајних способности ученика. 	<ul style="list-style-type: none"> основни принципи правописа српског књижевног језика правописи и правописни проручници и служење њима. писање великог слова. састављено и растављено писање речи. правописни знаци. скраћенице, растављање речи на крају ретка. интерпункција језичке и правописне вежбе. писмени састави. евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> вежбање кроз лекторске, коректорске вежбе. групни и индивидуални рад писмено изражавање кроз разне облике обавезно коришћење ПРАВОПИСА (Пижурица, Пешикан, Јерковић/Дешић) правописне вежбе диктат самодиктат допуњавање исказа преобликовање текста

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
	*				*					

Назив модула: **Увод у проучавање књижевног дела**
Трајање модула: **14 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање способности мишљења и критичког става према стварности. утици, разумевање, сазнавање и доживљавање уметничке вредности у књижевном делу усвајање основних књижевно-теоријских знања 	<ul style="list-style-type: none"> разумевање повезаности књижевности са стварношћу и другим сферама уметности. да разуме основне елементе текста и да заузме став према истом усвајање нараторских принципа и њихова примена. развијање културе слушања у различитим комуникативним ситуацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> природа књижевности. књижевни родови и врсте рецепција књижевности нараторски принципи (тачка гледишта; ја, он форма, ко говори?) композиција књижевног дела структура лирског књижевног дела структура епског књижевног дела структура драме (све по избору). Акцент свакако на Аристотеловом јединству места, времена и радње. Иво Андрић (улога, значај и смисао књижевности у животу и друштву) О причи и причању Драгослав Михајловић Кал су цветале тикве – читање модерног романа са анализом, уз примену научног као евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> после завршеног читања Андрића, обавезан домаћи задатак на тему лепоте и трајног (предлог: Ако хоћеш да будеш бесмртан... посади дрво, напиши књигу, роди дете) питање јединства места, времена, радње показати на примерима из грчке трагедије, па до Шекспира (пример Сан летње ноћи у режији Никите Миливојевића Народно позориште Бгд) самостално писање есеја о посети позоришту и индивидуалном доживљају представе

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*		*	*		*					

Назив модула: **Између мита и књижевности**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> унапређење знања о класичној култури, књижевној традицији, као и о универзалном у истом. препознавање највећих културних и уметничких тековина античке и хришћанске провијенције. схватање и препознавање архитипских модела понашања преко грчких митова. уознавање са значајем књижевности старог века који носе универзалне мотиве значајне за модерну књижевност 	<ul style="list-style-type: none"> опажање сличности међу различитим културама опажање различитости, као неопходности значајне за процес индивидуализације развијање свести о потреби неговања културе свест о значају читања и ширења сопствених видика 	<ul style="list-style-type: none"> Вавилонско-сумерска књижевност; најстарији универзални мотиви у Епу о Гилгамешу (потрага за вечним животом; улазак у град; пријатељство, силазак у Пакао) Еп о Гилгамешу као самостално истраживање кроз домаћи задатак уознајте грчке и римске богове (предлог за читање одломака Овидијевих <i>Метаморфоза</i>; као и књиге Креативног центра <i>Лавиринт</i>; <i>Нада Кораћ</i>) античка трагедија и мит (тумачење Ц.Г.Јунг) хебрејска књижевност-библијске легенде Стари завет – заједничко читање и анализа одломака Нови завет са акцентом на страдању Христовом (обавезна корелација са вероучитељем) евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> програмски задаци, групни рад, самостално писање есеја и читање целокупног дела Еп о Гилгамешу радионичарски рад у сарадњи са професором психологије-препознај свој архетип различите стратегије читања и слушања коришћење свих доступних медија у обради Библије обавезно писање домаћих задатака

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*		*	*		*					

Назив модула: **Народна књижевност**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> препознавање и разликовање врста народне уметности сазнање о значају народне књижевности за наш народ у историјском контексту развијање естетских критеријума у читању исте 	<ul style="list-style-type: none"> ослобађање митоманије и разликовање легенде од историјске стварности препознавање "другог" слабијег у нашој књижевности (жене, деца, народ) јачањем националне самосвести лакша интеграција у европске токове препознавањем особености свога рода, поштовање и туђег обичаји и веровања као индивидуално богатство, али и критичка дистанца 	<ul style="list-style-type: none"> лирика (синкретзам) аминизам, обредно... легенде, бајке (Пропов модел) епика и њене поделе (по циклусима...) Косово између мита и стварности Кнежева вечера Косовска девојка Бановић Страхинија Хасанагиница Диоба Јакшића домаћи задаци: Је ли било кнежеве вечере? Улога жене у народним песмама... рецитовање одабраних стихова и усмени коментар самосталног избора песма евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> самосталан рад на писању есеја критичка рецепција упоређивање са нашим временом групни рад; индивидуални рад обавезна сарадња са професором историје могућност дебате различите стратегије читања препознавање тачке гледишта

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*					*					

Назив модула: **Граматика**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> ученик препознаје врсте речи и зна њихову правилну употребу влада терминологијом сагледава фонетску природу српског језика правилно артикулише гласове примењује стечена знања о гласовним алтернацијама у правописним решењима развија критичко и логичко мишљење 	<ul style="list-style-type: none"> оспособљавање да по правилима стандардног језика буде обављена усмена и писмена професионална комуникација 	<ul style="list-style-type: none"> морфологија; речи са деklinацијом речи са коњугацијом глаголски вид, род, глаголске основе, безлични/лични фонетика и фонологија, глас и фонема алтернације сугласника (по звучности, месту, палатилизација, сибиларизација, јотовање) алтернације самогласника (о-е, л-о; непостојано а) евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> морфологија се искључиво обнавља цео модул уз Правопис Гласовни систем српског књижевног језика у Граматици Станојичић, Поповић

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*	*				*					

Назив модула: **Средњовековна књижевност**
Трајање модула: **14 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> свест о потреби неговања сопствене књижевне културе познавање основа словенске писмености, језика и најстаријих споменика законитости епохе и узрочно-последичне везе важност и улога националне историје за савремено живљење и улога књижевности у историји свест о националном идентитету 	<ul style="list-style-type: none"> важи за сваки модул-развијање културе слушања у различитим комуникативним ситуацијама (предавање, разговор, дискусија, дебата) стицање основних појмова и знања на којима се заснива тумачење средњовековне културе поштовање различитости у односу на сопствени и национални идентитет 	<ul style="list-style-type: none"> почеци словенске писмености значај Ђирила и Методија Свети Сава (у легенди: житијима; народној поезији; историјска факта-КРМЧИЈА) домаћи задатак: Лик Светог Саве кроз време Јефимија Деспот Стефан Лазаревић евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> различите стратегије читања писање есеја, проблемска настава и самосталан рад прављење позоришног комада за школску славу као пример презентација ЦД ДУШАНОВ ЗАКОНИК (Изд. Народна библиотека Србије 1999)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*		*	*		*					

Назив модула: **Начини и средства комуникације**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> оспособљавање ученика за ефикасну комуникацију засновану на демократском дијалогу оспособљавање ученика да учествује у свим облицима комуникације кроз различите медије препознавање и разликовање говорних стилова дистинкција невербалног од вербалног, као препознавање у стапању, што помаже бољем разумевању психологије других разликовање формалне и неформалне комуникације владање основним појмовима о изворима информација, језику као и средству комуникације и његовим другим видовима 	<ul style="list-style-type: none"> знања ове врсте релевантна су за будући активан живот ученика и потребу за напредовањем ученик овладава свешћу о брзини и потреби размене информација поседује свест о планети као глобалном селу, где ништа у професији није недоступно свест о потреби делења у тиму информација као моћ која учи разликовности добра од зла. 	<ul style="list-style-type: none"> језик као средство комуникације врсте комуникације и сметње у истој (шум; рецепција – обавезна сарадња са проф. информатике) Меклуанова галаксија, вавилонска библиотека врсте медија којима треба књижевно дело као предложак корелација са другим уметностима и корист књижевности у медијима индивидуални рад на раз. мед. (стрип, недељници, журнале, годишњаци, ЦД, ТВ, Интернет, филм...) по актуелним догађајима и насловима вештина комуникације у стварном животу писање текстова по правилима журналистике евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> рад у сарадњи са професорима других струка (психологија, информатика) радионичарски рад коришћење свих врста извора информација најразличитијих стратегија самостално писање извештаја – ЦД Иво Андрић (Задужбина Иво Андрића 2003).

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
		*	*		*					

Назив модула: **Хуманизам и ренесанса**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> познавање књижевних врста епоха свест о улози уметности у стварном животу законитости епохе и издавања општег од појединачног изазивање различитих сензација пред разноликошћу у књижевности 	<ul style="list-style-type: none"> тражење узорка у лику ренесансног човека опажање сличности као и разлика међу феноменима књижевне и културне историје различитих народа 	<ul style="list-style-type: none"> Ренесанса и нове границе (нови континенти и хелиоцентричан систем; ЦАРПЕ ДИЕМ) Петрарка и свет сонета Бокачо и одломци из Декамерона Данте – одломци Сервантес – одломци Шекспиров свет позоришта и укидање Аристотела Ромео и Јулија (разговор и читање семинарских радова) Дубровник и Марин Држић евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> сарадња са проф. географије и историје; коришћење разних медија проблемска настава групни; индивидуални рад рецитовање стихова самостално писање есеја (теме: Ренесансни човек некад и сад; Ко је Дон Кихот?; Ромео и Јулија у филму и позоришту...) одлазак у позориште (препоруча СКУП Марин Држић, режија Јагош Марковић ЈДП)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад
*		*	*		*					

Назив модула: **Култура истраживања**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> утемељење наставе писмености граматике и нартологије на језичким вежбањима утврђивање метода и начина стварања у етапама писменог задатка оспособљавање ученика да у писменом састављању правописна језичка и стилска вежбања стављају у службу практичних писаних остварења познавање функционалних стилова 	<ul style="list-style-type: none"> усвајање културе писменог и усменог изражавања по норми поседовање развијене језичке културе неговање правилног изражавања стандардним језиком практична употреба у свакодневници функционалних стилова изражавање осећања, ставова, потреба... правилно и креативно интерпретирање и тумачење одабраног текста 	<ul style="list-style-type: none"> стилске вежбе – упознавање са стилским фигурама и функционалним стиливима шта има ново? Дела из модерне књижевности писмени задаци (4+2) 	<ul style="list-style-type: none"> осим писменог задатка који се раде по један по квалификационом периоду, овај модул је круна у практичној примени наученог. Писмени – теме, градиво; свакодневница, свет осећајности; градиво; из ђачког живота, пријатељство дела из модерне књижевности по интересовању ученика – ГОСПОДАР ПРСТЕНОВА, ХАРИ ПОТЕР... извештај о прочитаном, вежбе у запажању стилске разноврсности, вежбе асоцијација метафоричко казивање, симболичка употреба речи.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*		*			*					

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

– Књижевне критике, студије, есеји, речници, енциклопедије. Коришћење медија (ТВ, видео, Интернет). Одлазак у позаориште. Неопходне географске карте.

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА

– Историја

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	1		73			74

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

– Развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрасним и индивидуалним карактеристикама

– Развијање моторичких умења и навика – Оспособљавање за самостално вежбање
– Очување и унапређивање здравља
– Развој позитивне слике о себи
– Промовисање позитивних социјалних интеракција

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Антропомоторичке способности	20
Атлетика	10
Гимнастика	10
Пливање	10
Спортске игре	12
Друга моторичка искуства	12

НАПОМЕНА: уколико школа нема услова за извођење наставе пливања часови предвиђени за овај модул прерасподељују се на следећи начин: атлетика 4 часа, гимнастика 4 часа и спортске игре 2 часа

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Антропомоторичке способности**
Трајање модула: **20 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастим и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развој позитивне слике о себи 	<ul style="list-style-type: none"> унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, гинкост, прецизност, равнотежу) познавати спортске техничко-тактичке термине продубити знања о функционисању појединих органских система приликом вежбања и опоравка познавати основне појмове везане за карактер физичке активности: обим и интензитет знати како да прати реакције организма на оптерећење (мерење pulsa, праћење дисања и сл.) познавати процедуре безбедног вежбања бити способан да самостално креира једноставније програме физичког вежбања (јутарња гимнастика, вежбе обликовања, трчање) профилисати сопствене потребе за физичким вежбањем и систематски се бавити физичком активношћу у слободно време одржавати личну и колективну хигијену користити физичку активност као средство за суочавање са стресом или његовим последицама познавати узроке настајања неправилних држања тела познавати утицај неправилних држања тела по организм знати основне вежбе за најважније групе мишића које обезбеђују правилно држање тела систематски се бавити физичком активношћу у слободно време промовисати физичку активност као део здравог начина живота објективно вредновати и прихватати своје постигнуће и постигнуће других у физичкој активности; потврђивати своје способности и стицати самопоуздање 	<ul style="list-style-type: none"> утврђивање иницијалног стања општефизичка припрема рад усмерен на развој или одржавање појединачних способности: снага (сви видови), брзина (брзина реакције, појединачног покрета и фреквенција покрета), издржљивост (аеробна и анаеробна), покретљивост, координација, прецизност, равнотежа атлетика гимнастика спортске игре аеробик плес и др. тестови за утврђивање стања способности правилно држање тела утврђивање финалног стања 	<ul style="list-style-type: none"> обзиром да је за реализацију других модула потребан одговарајући ниво антропомоторичких способности, по систему повратне спреге ће се, поред часова одређених за овај модул и на осталим часовима и преко других предвиђених садржаја практично утицати на њихов развој објашњавати ученицима какав је утицај олабраног садржаја (вежбе,...), обим и интензитет (колико понављања, којом брзином...) указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање хигијена

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*			*		

Назив модула: **Атлетика**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање моторичких умења и навика развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развој позитивне слике о себи 	<ul style="list-style-type: none"> усавршавати умења из атлетике стечена у основном образовању унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, глпкост, прецизност, равнотежу) познавати основне појмове везане за карактер физичке активности: обим и интензитет знати како да прати реакције организма на оптерећење (мерење пулса, праћење дисања и сл.) познавати процедуре безбедног вежбања бити способан да самостално креира једноставније програме физичког вежбања (јутарња гимнастика, вежбе обликовања, трчање) профилисати сопствене потребе за физичким вежбањем и систематски се бавити физичком активношћу у слободно време користити физичку активност као средство за суочавање са стресом и његовим последицама систематски се бавити физичком активношћу у слободно време промовисати физичку активност као део здравог начина живота моћи да објективно вреднује и прихвата своје постигнуће и постигнуће других у физичкој активности 	<ul style="list-style-type: none"> провера умења стечених у основној школи техника: вежбе трчања високи и ниски старт техника скокова техника бацања ементарне игре полигони дозирање оптерећења преко пулса припремање организма за вежбање (загревање, истезање...) 	<ul style="list-style-type: none"> објашњавати ученицима какав је утицај олабраног садржаја (вежбе...), обим и интензитет (колико понављања, којом брзином...) указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање хигијена

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*				

Назив модула: **Гимнастика**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање моторичких умења и навика развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развој позитивне слике о себи промовисање позитивних социјалних интеракција 	<ul style="list-style-type: none"> побољшати умења из гимнастике стечена у основном образовању унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, глпкост, прецизност, равнотежу) познавати спортске техничко-тактичке термине познавати процедуре безбедног вежбања одржавати личну и колективну хигијену користити физичку активност као средство за очување здравља моћи да објективно вреднује и прихвата своје постигнуће и постигнуће других успостављати сарадничке односе, учествовати у тимском раду 	<ul style="list-style-type: none"> провера умења стечених у основном образовању основни елементи партера основни елементи на справама подршке у паровима равнотеже у паровима колутања и прескоци у паровима полигони који у себи садрже гимнастике елементе вежбе истезања 	<ul style="list-style-type: none"> објашњавати ученицима какав је утицај олабраног садржаја (вежбе...) на организм указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање хигијена

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*			*	

Назив модула: **Пливање**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање моторичких умења и навика развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развој позитивне слике о себи 	<ul style="list-style-type: none"> усвајати знање или усавршавати умење пливања унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, гнпкост, прецизност, равнотежу) познавати спортске техничко-тактичке термине познавати процедуре безбедног вежбања одржавати личну и колективну хигијену користити физичку активност као средство за очување и унапређивања здравља моћи да објективно вреднује и прихвата своје постигнуће и постигнуће других 	<ul style="list-style-type: none"> понашање при боравку на базену хигијена при боравку на базену провера умења стечених у основном образовању обука непливача усавршавање технике пливања елементарне игре у води вежбе обликовања у води трчање у води (уколико је базен мале дубине) аквабик 	<ul style="list-style-type: none"> објашњавати ученицима какав је утицај пливања на организам и значај за здравље указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*				

Назив модула: **Спортске игре**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање моторичких умења и навика развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развој позитивне слике о себи промовисање позитивних социјалних интеракција 	<ul style="list-style-type: none"> поседовати умења из спортских игара стечена у основном образовању унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, гнпкост, прецизност, равнотежу) познавати спортске техничко-тактичке термине имати профилисане сопствене потребе за физичким вежбањем и систематски се бавити физичком активношћу у слободно време користити физичку активност као средство за суочавање са стресом и његовим последицама систематски се бавити физичком активношћу у слободно време промовисати физичку активност као део здравог начина живота прихватити сопствени физички изглед и способности, и бити свестан развојних промена; потврђивати своје способности и стицати самопоуздање решавати проблеме уз поштовање свог окружења промовисати спортски фер-плеј препознавати негативности у спорту и критички се односити према њима (допинг, груба игра, навијачки изгреди и сл.) поседовати информације о особеностима различитих култура у средини у којој живи и уважавати их коректно се односити према свим актерима спортског догађаја (играчи, тренери/наставници, судије, навијачи и др.) моћи да сарађује са свим члановима екипе и учествује у тимском раду 	<ul style="list-style-type: none"> провера умења стечених у основном образовању обнављање основних елемената технике игра одељењско такмичење 	<ul style="list-style-type: none"> указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање хигијена

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*		*		

Назив модула: **Друга моторичка искуства**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> развијање моторичких умења и навика развијање и очување антропомоторичких способности у складу са узрастним и индивидуалним карактеристикама оспособљавање за самостално вежбање у слободно време очување и унапређивање здравља развиј позитивне слике о себи 	<ul style="list-style-type: none"> поседовати и друга моторичка искуства у зависности од личних интересовања и могућности средине (плес, аеробик, клизање, вожња ролера, бицикла, пливање, уметничко пливање, бадминтон, оријентиринг, карате, џудо, аикидо, таеквондо...) унапређивати и одржавати антропомоторичке способности (снагу, брзину, издржљивост, координацију, глпкост, прецизност, равнотежу) познавати основне појмове везане за карактер физичке активности: обим и интензитет знати како да прати реакције организма на оптерећење (мерење пулса, праћење дисања и сл.) познавати процедуре безбедног вежбања бити способан да самостално креира једноставније програме физичког вежбања (јутарња гимнастика, вежбе обликовања, трчање) моћи да профилише сопствене потребе за физичким вежбањем и систематски се бавити физичком активношћу у слободно време користити физичку активност као средство за суочавање са стресом и његовим последицама систематски се бавити физичком активношћу у слободно време промовисати физичку активност као део здравог начина живота моћи да објективно вреднује и прихвата своје постигнуће и постигнуће других у физичкој активности 	<ul style="list-style-type: none"> провера умења стечених у основној школи техника: вежбе трчања високи и ниски старт техника скокова техника бацања ементарне игре полигони дозирање оптерећења преко пулса припремање организма за вежбање (загревање, истезање...) 	<ul style="list-style-type: none"> објашњавати ученицима какав је утицај одабраног садржаја (вежбе...), обим и интензитет (колико понављања, којом брзином...) указивати на грешке које се појављују оспособљавати ученике за самостално вежбање опрема за вежбање хигијена

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*		*		

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Андерсон, Б. (2001): *Stretching*, Загреб, Гопал Д.О.О
- Anderson, В. Burke, Е. Pearl, В. (2002): *Fitness za sve*, Загреб, Гопал Д.О.О.
- Вау, Ј. (1968): *Gymnastics ind the schools*, Бостон

- Иванић, С. (1996): *Методологија*, Београд, Градски секретаријат за спорт и омладину града Београда
- Коркин, В. П. (1983): *Акробатика*, Москва, Физкультура и спорт
- Кукољ, М. (1996): *Олимпијска антропомоторика*, Београд, Финнеграф
- Нићин, Ђ. (2003): *Фитнесс*, Београд, Факултет за менаџмент у спорту Универзитета „Браћа Карић“ и Виша школа за спортске тренере

ИСТОРИЈА

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	43	31				74

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- проширивање основних теоретских знања – развијање систематичности и уредности у раду
- оспособљавање за планирање рада и преузимање одговорности за сопствени рад
- оспособљавање ученика за тимски облик рада

- оспособљавање за самостално коришћење уџбеника, приручника и осталих извора података, извођење судова и закључака на основу изворне грађе и литературе
- развијање интересовања за историјске процесе – развијање критичке историјске свести и историјског мишљења, као основе научног тумачења развоја људског друштва
- неговање националног идентитета
- сагледавање места и улоге једне заједнице у општим токовима.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Хронологија	3
Праисторија	4
Стари век	8
Општа историја средњег века	10
Србија у доба Немањића	8
Европа од XVI до XVIII	6
Јужнословенски народи под Османлијском влашћу	5
Свет и Србија крајем XIX и почетком XX века	8
Краљевина Југославија	5
Светски ратови	12
Свет и Југославија после Другог светског рата	5

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Праисторија**
Трајање модула: **4 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за праисторијски развој 	<ul style="list-style-type: none"> зна поделу праисторије и основна обележја начина живота у појединим периодима схвати значај првих човекових достигнућа, њихов утицај на каснији развој, као и начин на који се до тих достигнућа дошло 	<ul style="list-style-type: none"> живот у праисторији неолитска "револуција" први облици уметности веровања и транспорта како ми данас знамо о животу у праисторији 	<ul style="list-style-type: none"> уџбеник историје за први разред гимназије археолошки налази (фрагменти керамике, кременице, оружје) или бар цртежи и фотографије налаза илустрације културних кола посета археолошкој збирци музеја или одлазак на неки од праисторијских локалитета (Винча, Лепенски вир...)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Хронологија**
Трајање модула: **3 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања и појмова везаних за хронологију 	<ul style="list-style-type: none"> савлада хронолошку поделу прошлости зна основне појмове везане за рачунање времена разликује временску поделу прошлости и рачунање времена савлада основне историјске појмове зна да сврста савладане појмове у временске периоде 	<ul style="list-style-type: none"> историјски речник подела историје 	<ul style="list-style-type: none"> објашњења речи и израза из уџбеника историје за средње стручне школе израда речника појмова израда временске осе и временског часовника разврставање појмова по временској оси (рачунарска обрада речника - разврставање по периодима и сврставање по азбучном реду)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Стари век**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за период Старог века 	<ul style="list-style-type: none"> самостално прикупља податке и врши компилацију сакупљених информација самостално изводи закључке на основу сакупљених података спозна значај културног наслеђа Старог века схвати узроке настанка и разлике између типова држава 	<ul style="list-style-type: none"> старе цивилизације, настанак, развој и распрострањеност Египат - начин живота, град, храм и гробница Грчка кроз митове Рим - начин живота, школовање, положај робова и жена, симболи Рима - Цезар, Август, Нерон Римски илирски царви и градитељство на Балкану цивилни и војни транспорт 	<ul style="list-style-type: none"> историјске карте старог века радна свеска за први разред гимназије Кун: Легенде и митови Старе Грчке Г.С.Транквил: Дванаест римских царева илустрације античких локалитета временска оса развоја транспорта

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Општа историја средњег века**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за период Средњег века 	<ul style="list-style-type: none"> схвати процес феудализације, његове узроке и последице спозна начин живота у Средњем веку зна најважније политичке промене и тековине средњег века (настанак универзитета, зачеци парламентаризма...) 	<ul style="list-style-type: none"> опште карактеристике Средњег века (сеоба народа, настанак феудалних односа, периодизација и карактеристике појединих периода...) најзначајнији догађаји у Средњем веку живот у раном средњем веку досељивање Словена на Балкан, покрштавање и настанак правих држава средњевековни градови, феудално друштво, живот у позном средњем веку историја једне улице 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта радна свеска и уџбеник историје за други разред гимназије временска оса синхрона табела догађаја

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Србија у доба Немањин**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за националну историју Средњег века 	<ul style="list-style-type: none"> зна најважније политичке догађаје средњовековне Србије схвати значај културног наслеђа средњовековне Србије спозна начин живота у средњовековној Србији 	<ul style="list-style-type: none"> Владавина Немањин Живот и обичаји у средњовековној Србији култура средњовековне Србије развој превозних средстава Турска освајања и начин ратовања 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта радна свеска и уџбеник историје за други разред гимназије лоза Немањин Р. Љушић: Српске династије илустрације манастира Монографија Хиландара синхрона табела (ЦД Света Гора, Осам векова Хиландара, Лоза Немањин)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Европа од XVI до XVIII века**
Трајање модула: **6 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за развој и промене у Европи у периоду од XVI до XVIII века 	<ul style="list-style-type: none"> зна најважније како политичке тако и културне промене развија смисао за тимски рад учи убрзан процес развоја културе и привреде и последице тог развоја 	<ul style="list-style-type: none"> привредни развој нове појаве у култури и религији индустријска револуција-револуција у саобраћају грађанске револуције-настанак САД-а и револуција у Француској 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за први разред четворогодишњих стручних школа Историја света, трећи том временска оса

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Јужнословенски народи под Османлијском влашћу**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за борбу за ослобођење од стране власти, као и значај те борбе 	<ul style="list-style-type: none"> зна облике борбе против Турака зна ток Првог и Другог устанка, као и њихов значај и последице 	<ul style="list-style-type: none"> Турски феудални систем живот под Турцима Српска револуција 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за први разред четворогодишњих стручних школа радна свеска из историје за трећи разред гимназије Р.Љушић: Српске династије посета Милошевом конаку у Топчидеру временска оса синхрона табела

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Свет и Србија крајем XIX и почетком XX века**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за развој опште и националне историје у другој половини XIX и почетком XX века 	<ul style="list-style-type: none"> зна најважније проналаске у области саобраћаја и утицај индустријске револуције на његов развој зна узроке стварања блокова пред Први светски рат зна најважније политичке догађаје у Србији Обреновића 	<ul style="list-style-type: none"> II индустријска револуција и саобраћај спољна политика великих сила Србија у време Обреновића Никола Пашић Београд на размеђу векова - развој саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за други разред четворогодишњих стручних школа радна свеска из историје за четврти разред гимназије Р.Љушић: Српске династије временска оса синхрона табела

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Краљевина Југославија**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за развој Краљевине између два светска рата 	<ul style="list-style-type: none"> зна најважније догађаје везане за развој Краљевине спозна начин живота у Краљевини и настало јединство различитости 	<ul style="list-style-type: none"> општи преглед развоја Краљевине Краљ Александар Карађорђевић живот у Краљевини (село-град-двор, развој саобраћаја) 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за други разред четворогодишњих стручних школа радна свеска из историје за четврти разред гимназије Р.Љушић: Српске династије илустрације из монографије Службено одело у Србији 19. и 20. век синхрона табела

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Светски ратови**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за ток, узроке и последице светских ратова 	<ul style="list-style-type: none"> зна најважније догађаје везане за узроке и последице Првог и Другог светског рата схвати промене настале у Југославији током и после Другог светског рата 	<ul style="list-style-type: none"> општи преглед Првог светског рата западни фронт у текстовима савременика Србија у Првом светском рату светски мир у 14 тачака Адолф Хитлер и Други светски рат концентрациони логори рат у Југославији - монархија или република 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за други разред четворогодишњих стручних школа радна свеска из историје за четврти разред гимназије Група аутора: Други светски рат временска оса

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Свет и Југославија после Другог светског рата**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања везаних за послератни развој Света и Југославије 	<ul style="list-style-type: none"> зна основне карактеристике развоја после светских ратова и промену односа сила у свету схвати послератни развој Југославије и промене настале рушењем монархије 	<ul style="list-style-type: none"> СССР - САД Ј. Б. Тито развој саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> историјска карта историја за други разред четворогодишњих стручних школа радна свеска из историје за четврти разред гимназије временска оса синхрона табела

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА – Српски језик и књижевност

ФИЗИКА

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	74					74

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Добијање темељних теоретских знања из физике
- Добијање знања потребних за разумевање стручних предмета
- Развијање логичког и апстрактног мишљења
- Развијање систематичности и уредности у раду

- Оспособљавање за планирање рада и преузимање одговорности за сопствено учење
- Формирање основа за наставак образовања
- Формирање културе физичких појмова, које подразумевају свест о значају физике као природне науке

Назив модула: **Статика**
Трајање модула: **7 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања из статике разумевање појма равнотеже и услове који доводе физичко тело у стање равнотеже 	<ul style="list-style-type: none"> разуме принцип рада и примену простих машина (полуга, стрма раван, котур итд.) схвата услове који доводе до равнотеже тела, иако силе делују на тело разуме појам спрега сила и момент спрега сила познаје врсте равнотеже и разуме равнотежу тела на стрмој равни. 	<ul style="list-style-type: none"> равнотежа материјалне тачке слагање двеју паралелних сила истих смерова слагање двеју паралелних сила супротних смерова спрег сила, момент спрега сила равнотежа чврстог тела, врсте равнотеже равнотежа тела на стрмој равни полуга 	<ul style="list-style-type: none"> ресурси: графофолија, графоскоп, пројекционо платно, компјутер (интермедијални приказ) статив, даска дужине 1,5 м урадити тест на крају модула

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*									

Назив модула: **Термодинамика**
Трајање модула: **27 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> разумевање термодинамичких појава и термодинамичких величина које доводе до кретања тела 	<ul style="list-style-type: none"> разуме гасне законе и повезаност термодинамичких величина. зна појмове количина топлоте, унутрашња енергија, топлотни капацитет разуме термодинамичке принципе I принцип термодинамике II принцип термодинамике кофицијент корисног дејства рада топлотне машине. 	<ul style="list-style-type: none"> гасни закони <ul style="list-style-type: none"> - Бојл - Мариотов - изотермски процес; - Геј - Лисаков - изобарски процес; - Шарлов закон - изохорски процес; количина топлоте. Унутрашња енергија. Промена унутрашње енергије. Топлотни капацитет. Адијабатски процес. 	<ul style="list-style-type: none"> повезаност са стручним предметом мотори и моторна возила. ресурси: графофолије, графоскоп, пројекционо платно, компјутер, термометар, барометар, ПВТ апарат, модел топлотног мотора. урадити тест на крају модула.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*									

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА

САОБРАЋАЈНА ГЕОГРАФИЈА

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	44	30				74

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- развијање основа научне писмености
- разумевање појава, процеса и промена на основу знања закона, модела и теорија природних наука
- развијање способности за уочавање, формулисање и решавање проблема
- развијање способности за извођење истраживања
- разумевање повезаности природног окружења са друштвеним појавама у простору и времену

- овладавање информационо-комуникационим технологијама
- стицање знања о значају очувања еколошке равнотеже
- стицање сазнања о процесима и производима различитих технологија и њиховом географском размештају
- развијање самосвести и одговорног опхођења према себи и окружењу
- развијање способности и коришћења различитих извора информација и самосталног и тимског учествовања у истраживачким пројектима

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Саобраћај - појам, подела и значај	2
Фактори развоја саобраћаја	8
Примена карата у саобраћају	15
Индустрија саобраћајних средстава	8
Саобраћајне гране и њихов територијални размештај	33
Саобраћај у функцији других делатности	8

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Саобраћај - појам, подела и значај**
Трајање модула: **2 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • разумевање саобраћаја као сложене и значајне привредне делатности 	<ul style="list-style-type: none"> • знати појам саобраћаја • знати поделу саобраћаја • разумети значај саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> • појам и подела саобраћајне географије • појам, значај и подела саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> • коришћење основне литературе • коришћење схема, скоица, видео-бим презентација

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*					

Назив модула: **Фактори развоја саобраћаја**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • разумевање повезаности природног окружења са друштвеним појавама у простору и у времену • познавање економскогеографских елемената саобраћаја и саобраћајно-географских категорија 	<ul style="list-style-type: none"> • знати утицај природних фактора на развој саобраћаја • знати друштвене факторе који утичу на развој саобраћаја • разумети развој саобраћаја у простору и у времену • знати основне економскогеографске елементе саобраћаја • знати основне саобраћајно-географске категорије 	<ul style="list-style-type: none"> • природни и друштвени фактори развоја саобраћаја • историјски развој саобраћаја • основни економскогеографски елементи саобраћаја • саобраћајно-географске категорије 	<ul style="list-style-type: none"> • коришћење основне литературе • коришћење сликовних и графичких помоћних средстава • коришћење одговарајућих карата

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*	*			*					

Назив модула: **Примена карата у саобраћају**
Трајање модула: **15 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> картографско описивање за самостално коришћење и самосталну израду карата различитих по тематички, садржају и размеру 	<ul style="list-style-type: none"> умети да у географском координатном систему одреди положај тачака на Земљи умети да одреди надморску висину и нагиб терена умети да примењује размер за одређивање растојања на карти умети да се служи картом као извором географских знања и информација умети да примени различите картографске методе у самосталној изради картографског материјала познавати основна техничка средства и њихову примену у дигиталној картографији знати појам, структуру и примену ГИС-а уопште и у саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> карта – појам, елементи и подела представљање географског садржаја на картама тематска картографија за потребе саобраћаја техничка средства и дигитална картографија ГИС и примена у саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> коришћење основне литературе коришћење географских карата коришћење рачунара и одговарајућих картографских софтвера коришћење графичких начина изражавања

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*		*		*					

Назив модула: **Индустрија саобраћајних средстава**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање знања о процесима и производима различитих технологија и о географском размештају њихове производње 	<ul style="list-style-type: none"> знати врсте саобраћајних средстава знати географски размештај производње саобраћајних средстава знати највеће компаније које производе саобраћајна средства 	<ul style="list-style-type: none"> врсте саобраћајних средстава размештај производње саобраћајних средстава – макрорегиони и центри компаније за производњу саобраћајних средстава 	<ul style="list-style-type: none"> коришћење основне литературе коришћење сликовног и графичког материјала коришћење интернета као извора информација коришћење географских карата

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*	*			*					

Назив модула: **Саобраћајне гране и њихов територијални размештај**
Трајање модула: **33 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> разумети територијални размештај саобраћајних грана условљен природним и друштвеним факторима 	<ul style="list-style-type: none"> знати постанак и историјски развој друског саобраћаја знати факторе развоја знати гране друског саобраћаја знати категоризацију и мрежу друских саобраћајница знати предности и недостатке друског саобраћаја знати постанак и историјски развој железничког саобраћаја знати факторе развоја знати врсте транспорта железницом знати предности и недостатке железничког саобраћаја знати развој поморског саобраћаја знати факторе развоја разумети значај мореуза и канала у поморском саобраћају познавати географски размештај важних поморских лука и њихову улогу у повезивању са другим гранама саобраћаја знати предности и недостатке воденог саобраћаја разумети значај изградње канала и њихову повезаност са пловним рекама знати размештај језера са најфреквентнијим саобраћајем знати историјски развој ваздушног саобраћаја знати факторе развоја познавати размештај најзначајнијих ваздухопловних лука знати највеће ваздухопловне компаније у свету знати предности и недостатке ваздушног саобраћаја знати развој телекомуникационог саобраћаја знати врсте телекомуникационих услуга познавати најважније сателитске системе знати регионалну структуру интернета 	<ul style="list-style-type: none"> друски саобраћај железнички саобраћај цевоводни саобраћај – мрежа нафтовода и гасовода у свету најзначајније копнене саобраћајнице у нашој земљи поморски саобраћај – мореузи и канали луке и трговачка флота света речно-каналски саобраћај језерски саобраћај водени саобраћај у нашој земљи ваздушни саобраћај - највећи аеродроми највеће светске ваздухопловне компаније ваздушни саобраћај у нашој земљи основна обележја савремених телекомуникација најважније и најмасовније телекомуникационе услуге (телефон, телеграф, мобилни телефон, пејинг систем, радио и телевизија) најзначајнији сателитски системи географија интернета 	<ul style="list-style-type: none"> коришћење основне литературе коришћење интернета као извора информација коришћење графичког и сликовних материјала коришћење географских карата избегавати меморисање статистичког материјала, а фактографски материјал представљати путем табела, дијаграма и графикана

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*	*			*					

Назив модула: **Саобраћај у функцији других делатности**
Трајање модула: **8 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> разумевање повезаности саобраћаја са другим привредним делатностима 	<ul style="list-style-type: none"> разумети значај саобраћаја у повезивању производње и потрошње разумети значај саобраћаја за развој туризма знати географске последице брзог техничког развоја саобраћаја разумети улогу саобраћаја у интеграцијским процесима у свету знати начине загађивања животне средине саобраћајним средствима разумети важност заштите и унапређивања животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> разумети значај саобраћаја у повезивању производње и потрошње разумети значај саобраћаја за развој туризма знати географске последице брзог техничког развоја саобраћаја разумети улогу саобраћаја у интеграцијским процесима у свету знати начине загађивања животне средине саобраћајним средствима разумети важност заштите и унапређивања животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> коришћење основне литературе коришћење интернета као извора информација коришћење графичког и сликовних материјала коришћење географских карата

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*	*			*					

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- З. Жегарац: *Инфраструктура*, 2002.
- М. Љешевић: *Урбана екологија*, Географски факултет, Београд
- Ј. Адамовић: *Урбана економија*, Географски факултет, Београд, 2002.
- Н. Царић: *Општина привредна географија*, 1974.
- П. Томић, Ј. Ромелић, Ј. Лазић: *Економска географија света*, 1996.
- М. Тодоровић: *Основе географске и регионализације пољопривреде Србије*, СГД, Београд

- М. Грчић: *Индустријска географија*, „Научна књига”, Београд
- Стојков: *Методе просторног планирања*, Географски факултет, Београд, 2002.
- С. Кицошев, Д. Дунчић: *Географске основе просторног планирања*, ПМФ- Нови Сад, 1998. г.
- Ј. Динић, *Економска географија*, Економски факултет, Београд, 1999.

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА

- стручни предмети

САОБРАЋАЈНИ ВОДИЧ

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	74					74

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Обогаћивање постојећег језичког фонда новим стручним речима и изразима
- Правилно коришћење основне стручне терминологије
- Сагледавање суштинске повезаности свих видова саобраћаја
- Разумевање значаја правилног функционисања саобраћаја
- Стицање знања о принципима рада свих мотора
- Стицање знања о основним проблемима логистике

- Добијање знања о значењу основних елемената саобраћајне сигнализације
- Формирање позитивног става према безбедности саобраћаја
- Оспособљавање за планирање рада и преузимање одговорности за сопствену афирмацију и афирмацију струке
- Формирање саобраћајне културе, која подразумева свест о деловању у сопственом окружењу
- Формирање основа за наставак образовања

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Видови саобраћаја	18
Регулисање саобраћаја	14
Саобраћајне незгоде	22
Моторна возила	20

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Видови саобраћаја**
Трајање модула: **18 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања о повезаности видова саобраћаја и привредног грана у циљу развоја друштва 	<ul style="list-style-type: none"> знати основне карактеристике и проблеме свих видова саобраћаја разумети нераскидиву повезаност свих видова саобраћаја знати на једноставним примерима приказати примену логистике знати елементе повезаности пољопривреде, туризма и грађевине са саобраћајем разумети неопходност развија саобраћаја у контексту развоја друштва 	<ul style="list-style-type: none"> друмски саобраћај железнички саобраћај водни саобраћај ваздушни саобраћај ППТ саобраћај и нове технологије логистика РТЦ саобраћај и туризам саобраћај и пољопривреда саобраћај и грађевинарство 	<ul style="list-style-type: none"> модул реализовати кроз неколико тематски повезаних радионица, при чему ученике треба ангажовати по групама, као представнике одређених видова саобраћаја, односно грана привреде са сопственим концептима развоја и конкретним примерима. Логистику и робно транспортне центре реализовати кроз приказ (на хамеру) реализације транспортног процеса. Све време ученици треба да воде дневник (речник) у који ће уписивати нове појмове и дефиниције, добијене задатке и њихову реализацију, као и лепити примере из штампе и стручне литературе.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	Графички рад

Назив модула: **Регулисање саобраћаја**
Трајање модула: **14 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних појмова о путној мрежи и саобраћајној сигнализацији 	<ul style="list-style-type: none"> познавати основна значења хоризонталне и вертикалне сигнализације знати примену и повезаност употребе саобраћајне сигнализације моћи упрошћено графички приказати саобраћајну сигнализацију и начин њеног обележавања моћи да се оријентише у простору помоћу саобраћајне сигнализације схватати значај примене нових технологија у саобраћајној сигнализацији разумети потребу управљања саобраћајем, нарочито у великим градовима 	<ul style="list-style-type: none"> инфраструктура друмског саобраћаја зачај и повезаност саобраћајне сигнализације хоризонтална сигнализација вертикална сигнализација графичко приказивање саобраћајне сигнализације оријентација у простору помоћу саобраћајне сигнализације нове технологије у саобраћајној сигнализацији и вођење саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> модул са ученицима реализовати кроз радионице и самостални рад. Ученике треба упутити да самостално уочавају правилно постављање сигнализације. За раскрснице или део путне мреже у окружењу школе урадити упрошћене графичке задатке у групама на хамеру. Упутити ученике на одговарајућу стручну литературу и презентацију нових технологија. На крају организовати у окружењу школе (неколико раскрсница и саобраћајница) такмичење у оријентацији у простору помоћу саобраћајних знакова.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*					

Назив модула: **Саобраћајне незгоде**
Трајање модула: **22 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања о саобраћајним незгодама и њиховим последицама 	<ul style="list-style-type: none"> схватати значај квалитетне информације у безбедности саобраћаја схватати ток и динамику саобраћајне незгоде разумети елементарне узроке настанка саобраћајних незгода разумети последице саобраћајних незгода 	<ul style="list-style-type: none"> препознавање опасности и значај квалитетне информације безбедност саобраћаја као општедруштвени проблем саобраћајне незгоде, појам и узроци значај анализе саобраћајних незгода последице саобраћајних незгода 	<ul style="list-style-type: none"> упознавање са појмом саобраћајних незгода реализовати кроз радионице презентације сопствених искуства или новинских извештаја и тражењем заједничких именитеља. Истицање значаја квалитетног информисања реализовати кроз радионицу трач. Анализу саобраћајних незгода и последице реализовати кроз радионице симулираних суђења са поделом улога (скеч).

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
			*		*					

Назив модула: **Моторна возила**
Трајање модула: **20 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање представе о функционисању агрегата на моторним возилима, разликама у транспортним средствима друског саобраћаја и самостално коришћење основне стручне терминологије везане за техничко-експлоатациона својства моторног возила. 	<ul style="list-style-type: none"> разумети принципе рада ото, дизел и електричних мотора схватити значај увођења нових технологија, пре свега са аспекта загађења животне средине разликовати основне типове моторних возила и њихове карактеристике разумети стручне термине везане за техничко-експлоатационе карактеристике моторних возила моћи да самостално презентује елементарне техничко-експлоатационе карактеристике неког возила 	<ul style="list-style-type: none"> принцип рада ото мотора принцип рада дизел мотора принцип рада електричних мотора нове технологије производње моторних возила врсте транспортних средстава у друском саобраћају и њихова намена дизајн аутомобила маркетинг и моторна возила 	<ul style="list-style-type: none"> принципе рада мотора са ученицима реализовати у школској радионици, при чему треба инсистирати на разумевању процеса и разлика. нове технологије и врсте транспортних средстава реализовати кроз рад по групама и презентацију, при чему им се мора омогућити приступ стручној литератури и часописима. после посете сајму аутомобила организовати по групама маркетинг презентацију одабраних возила са берзом (куповином) возила од најубедљивијих група.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*	*				

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА

- Екологија
- Саобраћајна географија
- Српски језик и књижевност

ПРАКТИЧНА НАСТАВА

(за образовни профил: ~~ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА~~ – оглед)

~~1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ~~

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I			148			148

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

Назив модула: **Материјали**
Трајање модула: **44 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> оспособити ученика да разликује материјале од којих се израђују саставни делови возила 	<ul style="list-style-type: none"> разликовати врсте метала, разликовати врсте фарби, разликовати пластичне материјале, разликовати природну и вештачку кожу, разликовати врсте стакала на возилу, разликовати средства заштите од корозије и других штетних утицаја 	<ul style="list-style-type: none"> метали, фарбе, пластичне масе, кожа, стакло, антикорозивна средства и средства заштите возила од штетних утицаја, расхладне течности, погонска горива, средства за заштиту возила, утицај квалитета материјала на век трајања возила. 	<ul style="list-style-type: none"> нагласити важност познавања физичких и хемијских особина материјала, инсистирати на практичним примерима из подручја рада.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*		*		

Назив модула: **Заштита на раду**
Трајање модула: **44 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за познавање штетних материја и за коришћење личних и колективних средстава заштите 	<ul style="list-style-type: none"> познавати и разликовати дејства штетних материја које се користе при изради возила, познавати штетно дејство материја које се налазе у возилу (киселине, базе, уља, масти и горива), познавати и примењивати мере заштите на раду, познавати и примењивати лична и колективна средства заштите на раду. познавати утицаје штетних материја које продукује возило на животну средину 	<ul style="list-style-type: none"> штетне материје на и у возилу, киселине, базе, уља, масти, горива, нега возила, мере заштите на раду, лична средства заштите на раду, колективна средства заштите на раду, заштита животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> инсистирати на примерима из свакодневног живота, теоријске исказе поткрепити демонстрационим огледима, инсистирати на потпуном разумевању значаја заштите на раду и њене ефикасне примене

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*		*		

~~5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА~~

~~–Технологија образовног профила за аутомеханичаре,
–Уџбеници из технологије материјала~~

~~–С Голубовић, „Практикум” за I, II, III, IV разред средње школе,~~

~~6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА~~

~~–Екологија
–Физика~~

СЦЕНСКА УМЕТНОСТ

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	5	32				37

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Развој стваралачких способности ученика,
- Емотивно обогаћивање личности и стицање сигурности, самопоуздања, као и флексибилности у комуникацији,
- Подстицање ученика да истражује сопствену и личности других и да формира критичан став о истом,
- Богаћење језичког фонда и културе говора,
- Развијање маште и стваралачких способности ученика,
- Развијање способности опсервације појава у окружењу и формирање сопствених ставова,
- Развијање способности сарадње у колективу.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Теорија и историја драме	5
Вежбе покрета и говора	5
Драмски комад	27

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Теорија и историја драме**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • развијање свести о потреби неговања позоришног израза • улога позоришта у хуманизацији личности • усвајање знања • историјски оквир драме 	<ul style="list-style-type: none"> • ученик треба да има развијену културу, сметња у различитим комуникативним ситуацијама • стицање основних појмова и знања на којима се и данас заснива позоришна уметност. • да разуме основне елементе драмског текста. • да има свест о значају позоришта 	<ul style="list-style-type: none"> • теорија драме у ужем смислу, компаративна теорија трагедије. • јединство места времена и радње. • античка драма (ком.) • средњи век (мистерије, миракули) • ренесанса и Comedia dell arte • Шекспир • Виктор Иго, Стринберг, Чехов • Пирандело, Брехт, Бекет • евалуација 	<ul style="list-style-type: none"> • користити уџбеник Зденка Шкроба и књигу Роналда Харвуда • селективно презентовање информација • израђивање личног односа према извору информација • корелација са књижевношћу и извођачким уметностима • почетна предавања ex cathedra, што се касније потпуно напушта, и прелази на практичан рад.

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*		*			*					

Назив модула: **Вежбе покрета и говора**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • координација и концентрација, те емоционални ангажман ученика који "препознаје" сличност са стварним животом • развијање снажљивости и прецизности. Говорне игре развијају спонтаност изражавања, машту, емотивност и креативност у начину мишљења • Развијање самопоуздања у правилном изражавању кроз вежбу говора 	<ul style="list-style-type: none"> • оспособљавање за брзо и лако прилагођавање у свакодневици • препознавање сопствених и туђих модела понашања • формирање критичког и радозналост духа 	<ul style="list-style-type: none"> • вежбе покрета <ul style="list-style-type: none"> - загонетке - игра огледа • вежбе говора <ul style="list-style-type: none"> - брзалице - питање правилног дисања (обавезна корелација са професором физичког васпитања) • говорне игре <ul style="list-style-type: none"> - на слово на слово - настављање речи на задње слово - састављање приче додавањем речи и реченица • имитација 	<ul style="list-style-type: none"> • за покрет: zamiшљеним ситуацијама постићи спонтаност као у животу • и за покрет и за говор: потенцирати прецизност у емотивном изражавању при представљању одређеног карактера или догађаја • самосталан рад (групни, индивидуални)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*				*	

Назив модула: **Драмски комад**
Трајање модула: **27 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • потврђивање ученика као ствараоца • помоћ при учењу и памћењу уз емотивно ангажовање • стицање способности флексибилне и стваралачке личности • групно учешће потпомаже стицање искустава и навика за колективни живот и рад 	<ul style="list-style-type: none"> • стећи могућност далекосежног планирања како игре тако и будућег живота и рада • стећи сигурност и самопоуздање за изражавање својих емоција, потреба и ставова 	<ul style="list-style-type: none"> • драматизација • читање текстова • подела улога • распоредне пробе • рад на мизансцену • поставка на сцени • овладавање простором и покретом • везивање рашчлањених делова у јединствену целину 	<ul style="list-style-type: none"> • ради се искључиво како се група договори • могуће пратити часове књижевности и радити нпр. Ромео и Јулију (драматизацију, с обзиром да је то лектира I разреда) • комад се ради за завршну приредбу краја школске године • евентуално се раде кратке представе за школске приредбе • обавезана корелација са професором ликовног око сценографије и музичког око звучне завесе или сонгова

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*				

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Зденко Шкроб „Теорија књижевности”
- Роналд Харвуд „Историја позоришта” Клио, Бгд. 2001.
- Зора Бокшан Тануршић „Од игре до позорице” Креативни центар, Бгд. 2001.

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА

- Српски језик и књижевност
- Историја
- Ликовна уметност
- Музичка култура
- Физичко васпитање

КЕРАМИКА

(за образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА – оглед)

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	10	5	22			37

НАПОМЕНА: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Стицање основних знања о развоју грнчарства
- Стицање знања о техникама израде, украшавања и начина ма сушења – печења керамике

- Развијање креативности
- Преузимање одговорности за сопствене одлуке и реализацију
- Оспособљавање ученика за тимски рад

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Развој керамике	10
Фигурине	10
Посуђе	12
Финална обрада	5

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Развој керамике**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> стицање основних знања о развоју керамике, типологији, начину израде, украшавања и финалне дораве, као и о примени грнчарије 	<ul style="list-style-type: none"> зна основне карактеристике глине као сировине зна кратки историјат развоја керамике зна основне начине обраде, украшавања и финалне дораве зна примену керамичких производа кроз историју 	<ul style="list-style-type: none"> глина прве појаве керамике примесе начини обраде типологија украшавање (урезивање, гребљење, утискивање, барботин, енгоба, бојење, сликање) сушење- печење примена (употребна, декоративна и ритуална) 	<ul style="list-style-type: none"> рад са глином, ради остварења контакта са материјалом, необавезно вајање израда приказа основних типова посуда, најчешћих орнамената и техника украшавања посета Етнографском музеју и успостављање контакта са локалним грнчарима

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*										

Назив модула: **Фигурине**
Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> проширивање основних знања о развоју фигурина, начину украшавања и финалне дораве, као и о ритуалној примени 	<ul style="list-style-type: none"> својеручно, на основу примера из праисторије или самоиницијативно, направи фигурину, украси је и осуши преузме одговорност за свој рад и финални производ 	<ul style="list-style-type: none"> фигурине у прошлости, начин израде и ритуални значај, играчке израда фигурина по избору (копија или оригинал), украшавање и сушење 	<ul style="list-style-type: none"> израда приказа фигурина кроз историју школска изложба радова

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
					*	*				

Назив модула: **Посуђе**
Трајање модула: **12 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> проширивање основних знања о типологији керамике, начину украшавања и финалне дораве, као и о примени 	<ul style="list-style-type: none"> својеручно, на основу примера из праисторије или самоиницијативно, направи посуду и украси је савлада основну терминологију везану за грнчарство преузме одговорности за свој рад и финални производ развија креативност схвати колико труда је потребно да се од идеје дође до остварења 	<ul style="list-style-type: none"> типологија посуђа израда посуде (једне или више) по избору украшавање посуде пре печења 	<ul style="list-style-type: none"> израда приказа типова посуда кроз историју израда типова орнамената

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*	*				

Назив модула: **Финална обрада**
Трајање модула: **5 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће :	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> проширивање основних знања о финалној обради керамике, печењу и украшавању после печења 	<ul style="list-style-type: none"> зна најчешће технике финалне обраде сам изабере, у складу са могућностима, начин финалне обраде посуде коју је урадио развија способности за тимски рад (заједничка израда огњишта и печење) 	<ul style="list-style-type: none"> финална обрада-сушење или печење дораве после печења: бојење или сликање 	<ul style="list-style-type: none"> израда огњишта, у складу са могућностима школска изложба радова

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*					*	*				

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА
ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА